

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. VI. De præsentia, quantitate, & determinatione materiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

aque in pane cocto manere, & consequenter sub speciebus aquæ illius manere corpus Christi. Inò affirmat Suarez, & alii plurimi, massam farinæ aquâ mixtæ necdum coctam, non differre specie substantiali à coctâ, & tamen si separaretur aqua illa à farinâ, non maneret sub illius speciebus Christus.

XI.
Ad locum Concilii numero nono citatum dico, loqui illic Concilium contra hæreticos dicentes totum Christum non esse sub singulis speciebus.

Ad Concilium dici potest loqui solùm contra hæreticos affirmantes eum qui alteram tantùm speciem sumeret, aut etiam minimam illius particulam, non tantum fumere quantum alter, qui utramque speciem sumit, contra quos definit Concilium sub singulis particulis separatis manere totum Christum, ita tamen ut maneat species panis & vini, quod non contingit, si aqua vel à farinâ, in pane, vel à vino in calice separetur. Loquitur etiam Concilium de separatione humano modo factâ, humano autem modo non potest fieri separatâ, quin aquæ species semper maneat quicquid arte fieri posset in aliquo casu metaphyfico.

XII.
Dicit: Ergo si aliquid mellis, vel aliud hujusmodi esset mixtum vino, converteretur in sanguinem.

Objicies octavo, hinc sequi quidvis vel vinò vel panis admixtum, esse materiam consecrationis: unde si in calice esset aliquid mellis, aut aquæ rosacæ, vel aliud hujusmodi, consecraretur, & sub illius speciebus mixtis speciebus vini maneret Christus. Dicunt aliqui, non quamvis aquam, sed illam solam, quæ secundùm cæremoniam Ecclesiæ in altari miscetur vino, esse materiam consecrabilem: unde si mixtio aquæ fieret antea in dolio, non converteretur, inquit, aqua illa in sanguinem Christi, esto tempore consecrationis maneret in calice. Alii asserunt quicquid est liquidum in calice cum majori parte vini mixtum converti simul cum vino in sanguinem: ita expressè Alanus. Unde ait, si aliquid mellis, aquæ rosacæ, &c. esset in calice, convertendum in sanguinem.

XIII.
Probabilius videtur illud omne quod ad panem usuale, & vinum usuale consecrandum adhiberi solet, converteri in sanguinem, non alia.

Si tamen cuiquam prior modus respondendi nimis arctus videatur, & hic Alani nimis latus, mediâ viâ procedere poterit, & dicere illud omne quod solet ab hominibus passim adhiberi ad panem usualem consecrandum, & vinum usuale, esse materiam consecrationis, alia verò quæ vel consultò vel casu admiscerentur, non converti in corpus & sanguinem Christi, idque licet in tam parvâ parte admiscerantur, ut compositum ex illis possit simpliciter & absolute dici panis aut vinum. Unde in pane fermentato fermentum illi admixtum est materia consecrationis cum sit id quod per se ab hominibus admisceri solet ad panem usualem consecrandum. Quod etiam de aquâ quæ in exiguâ saltem quantitate in pane recenter cocto interdum manet, dicendum est: cum etiam ad vinum usuale admisceri ab hominibus soleat aqua, consequenter aqua illa est materia consecrationis. Panis itaque usualis est vel azymus vel fermentatus, ac proinde uterque est materia, licet non necessaria, at sufficiens hujus Sacramenti. Vinum etiam usuale est vel purum vel aquâ mixtum; sicque utrumque est materia sufficiens, neutrum materia necessaria.

XIV.
Mens S. Thomæ hæc in parte est incerta.

Quoad mentem Sancti Thomæ nonnulla dicta sunt supra: non ergo est dubium quin obscurius loquatur; in quarto enim, dist. undecimâ, art. quarto, in argumento *Sed contra* supponere videtur aquam ante consecrationem semper transmutari in vinum; quod etiam insinuare videtur tertiâ parte, quæ est septuagesimâ quartâ, articulo octavo. At verò quæst. septuagesimâ quartâ, articulo sexto, in argumento *Sed contra*, & in cor-

pore docet ex Alexandro Papa in Epistolâ ad omnes orthodoxos, inter Missarum solemnias in calice Domini offerri (id est consecrari, ut supra vidimus ex Tridentino) non vinum tantum, nec aquam tantum, sed vinum aquâ permixtum. Deinde ad secundum dicit hanc esse aquam refectio- nis, quod tamen dici non posset, nisi sub illius speciebus esset sanguis Christi. Item articulo octavo ait nihil aquæ manere debere in calice post consecrationem; quia totum adorari non posset adoratione latræ: At certum est aliquando totam aquam non posse converti prius in vinum, ut eum immediatè ante consecrationem miscetur, ergo debet transire immediatè.

Quando ergo dicit Sanctus Thomas aquam prius converti debere in vinum quàm in sanguinem, intelligi potest de conversione quoad im- mutationem quandam, quæ vocari solet conversio humana, seu in ordine ad sensus hominum. Certè licet mens Sancti Thomæ sit hæc in parte aliquan- talum dubia, negari tamen non potest quin San- cti Patres clarius loquantur pro nostrâ sententiâ, quàm Sanctus Thomas pro contrariâ.

XV.
Quo modo explicari possit S. Thomæ, dum dicit aquam prius mutari in vinum.

SECTIO SEXTA.

De Præsentia, Quantitate, & Determinatione Materie.

QUO AD præsentiam materię, certum est debere esse moraliter præsentem: quando autem sit moraliter præsens, relinqui debet communi hominum iudicio, nec certa aliqua regula assignari potest. Soto affirmat non esse dubium si sit intra decem passus, quin consecrari possit; si autem non sit intra centum, certum esse aut non posse. Debet ergo materia esse sensibilibiter præsens, non quidem ita ut sensu aliquo percipiatur, cum & cæcus consecrare, & hostiæ etiam in pixide clausâ consecrari possint, sed ita ut quantum est ex situ & distantia sensu percipi queat; hoc enim sufficit, ut verificari de eâ possit pronomen hoc, si tamen aliquam de eâ notitiam habeat.

I.
Certum est materiam esse debere moraliter præsentem.

Materia à tergo posita consecrari non potest, Sacerdote more consueto ad altare stante; nisi vel eam contingat, vel unam moraliter faciat cum materiâ ante oculos positâ. Nec consecrari possunt hostiæ, inter quas & Sacerdotem paries est interjectus, aut sub niappâ altaris, cum non sint appositæ in aliquo ad eas continendas, & Sacerdoti ad hoc munus præsentandas destinato: in quo est differentia de hostiis aut vino in pixide aut calice recto; quando enim hoc modo apponuntur, facile percipere possunt audientes, eum detali re loqui, non autem quando priori modo.

II.
Possitne materia à tergo posita consecrari.

Materia cujusvis magnitudinis consecrari non potest, ut affirmant omnes contra Vasquez, sed solùm pars, quæ est præsens sacrificanti, tota autem illa materia, si protenderetur ad aliquot miliaria non posset dici præsens, sicut modò non est nobis præsens totus aer usque ad cælum, vel sphaeram ignis, nec homini in litore ambulanti præsens est totum mare, alioqui dicere quis posset, partem illam terræ, quæ est apud Antipodas, esse nobis præsentem. Nullæ ergo partes sunt præsentem, nisi quæ sunt propinquæ.

III.
Moles cuiuscunque magnitudinis non potest consecrari, sed tantam partem qua censetur Sacerdoti propinqua.

Quoad parvitatem, nullâ pars tam parva est, in qua post consecrationem separatâ non maneat totus Christus, non tamen potest quævis minima particula

IV.
In quavis minima huius parti-

culâ post consecrationem separatâ manet totus Christus.

particula ante consecrationem separata consecrari. Prima pars probatur; tamdiu enim manet Christus sub speciebus illis, quamdiu sub illis maneret substantia panis, ac proinde in quavis parte quæ ante consecrationem, factâ divisione maneret panis, manet corpus Christi. Probabile tamen est, sicut in aliis mixtis datur minimum naturale, ita & in pane, ac proinde posse contingere, ut solâ divisione desinat corpus Christi esse sub minimis quibusdam particulis, imò verisimile est ipsas species in tam parvis partibus existeri incorruptas non posse.

V. Cur ante consecrationem quavis minima pars separata nequatur consecrari.

Secunda etiam pars probatur; si enim adeo parva sit particula, ut ab hominibus acutissimis sensus habentibus percipi non possit, non potest demonstrari per particulam *hoc*. Nec valet, non potest consecrari ejusmodi particula separata, ergo nec sub eâ in toto consecratâ post separationem Christi corpus conservari; sic enim, ut supra dixi, anima separata recipere characterem non potest, quem tamen in conjunctione cum corpore receptum, postea retinet, nec opus est ut per particulam demonstrativam conservetur ibi corpus Christi sicut ut primò ponatur: si tamen ex his minimis particulis discontinuis fieret cumulus, non apparet cur consecrari non possent.

VI. Sacerdos consecrans determinare sibi debet certam materiam.

Debet verò consecrans certam materiam determinare; si enim vagè feratur ejus intentio, nihil facit: unde si unam vel sex ex viginti hostiis propositis consecrare intendat, nullam aut nullas sex in particulari designando, nullam consecrat. Ratio est, quia intentio ministrî essentialiter requi-

ritur ad valorem Sacramenti, & sicut actio transiens non potest ferri nisi in materiam determinatam, ita nec cognitio practica eam dirigens, ut effectum fortiat.

Potest etiam Sacerdos mediam hostiam consecrare, si certam mediam partem designet. Optimum verò modus se habendi in consecratione est, ut intendat Sacerdos consecrare omnem materiam sibi in altari præsentem juxta morem Ecclesiæ, ut notant Auctores. Quoad calicem verò dicit Suarez optimum esse, ut intendat quis totum illum humorem consecrare, qui per modum unius continui ibi continetur. Addit tamen Coninck quæst. septuagesimâ quartâ, art. secundo, dub. tertio, num. quadragesimo tertio, expedire illas etiam guttas in intentione comprehendere, quæ proximè continuo liquori, calici intrinsicè adhaerent, ne agitatione calicis materia non consecrata miscetur consecratæ.

Reliqua quæ ad intentionem, & determinationem materiæ spectant, colligi possunt ex iis, quæ generatim de intentione ministrî ad consecrationem Sacramentorum necessariâ diximus supra de Sacramentis in genere, disp. sexagesimâ tertiâ, sect. tertiâ. Videatur Layman de Sacramento Eucharistiæ capite secundo, Toletus lib. secundo, capite vigesimo quinto, Suarez hic, disputatione quadragesimâ tertiâ, Vasquez disp. centesimâ septuagesimâ primâ, Valentia disputatione sextâ, quæstione secundâ, & alii, qui de his fusè tractant.

VII. Medium hostiæ partem consecrans potest Sacerdos, aliâ medietate non consecratâ.

VIII. Alia ad intentionem ministrî circa consecrationem Sacramentorum spectantia, tractata sunt supra, disp. 62.

